

Záměry Hospodinovy platí věčně, úmysly jeho srdce po všechna pokolení. Blaze národu, jemuž je Hospodin Bohem, lidu, jež si zvolil za dědictví. Hospodin bdí nad těmi, kdo čekají na jeho milosrdenství, aby je i ze smrti vysvobodil.

Mk 12,26-34: „Pokud jde o mrtvé, že vstanou, nečetli jste v knize Mojžíšově, ve vyprávění o hořícím keři, jak Bůh Mojžíšovi řekl: ‚Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův‘? On přece není Bohem mrtvých, nýbrž Bohem živých. Velmi se mýlíte!“

Přistoupil k němu jeden ze zákoníků, který slyšel jejich rozhovor a shledal, že jim dobře odpověděl. Zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli, Hospodin, Bůh náš, jest jediný pán; miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své mysli a z celé své síly!‘ Druhé pak je toto: ‚Miluj bližního svého jako sám sebe!‘ Většího přikázání nad tato dvě není.“ I řekl mu ten zákoník: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že jest jediný Bůh a že není jiného kromě něho; a milovati jej z celého srdce, z celého rozumu i z celé síly a milovat bližního jako sám sebe je víc, než přinášet Bohu oběti a dary.“ Když Ježíš viděl, že moudře odpověděl, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“

Mk 12,26-27: Bůh Mojžíšovi řekl: ‚Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův‘. On přece není Bohem mrtvých, nýbrž Bohem živých.

I. Kudy z maléru

Lidi si zoufali, protože se jim opravdu vůbec nešlo dobře. A tak sténali a naříkali a Bůh je slyšel. Kdysi uzavřel smlouvu s jejich předky. To už je sice dávno, ale Boží sliby platí a teď je čas, aby se dostalo pomoci tady těm potomkům. I povolal Mojžíše a sdělil mu, co se chystá: „Vím o vašem trápení a vysvobodím vás. Budu tě k tomu potřebovat.“ Mojžíš zvážil své schopnosti a síly a vcelku rozumně namítl, že k tak velikému úkolu by Hospodin asi měl najít někoho lepšího a že on,

Mojžíš, jde od toho. Hospodin mu však řekl: „Já budu s tebou, tak se na mě spolehni, dělej, co ti řeknu, a jednou poznáš, že jsi dobře učinil.“

„Spolehněte se na Hospodina, věnujte se tomu, co říká, a jednou seznáte, že jste dobře udělali,“ pravil tedy Mojžíš a ostatní se podle toho zařídili. Chtělo to pořádnou dávku důvěry. Člověk by samozřejmě uvítal, kdyby měl jistotu, že jde dobře, pokud možno hned a ne až jednou. Jenže kde takovou jistotu vzít a jak dlouho by nám vydržela? Vždyť jsme živí tvorové a copak víme, co kdy kde vyvedeme a co vyvedou ti druzí a jak na sebe budeme narážet? Nezbyvá, než se nechat vést vírou, láskou a nadějí: spolehněte se na Boha, dělejte, co je váš úkol, a jednou poznáte, že to byla dobrá volba.

Jak to bylo dál, to z vyprávění znáte. Bůh je vyvedl ze země otrokářů a vedl je do časů, kdy to bude lepší. Rádi by už tam byli nebo by rádi aspoň měli jistotu, kdy to bude, ale víte, jak to je: jsme živí tvorové a nevíme, co se bude dít a co my sami kde vyvedeme. Tak si aspoň sepisovali pravidla, co vyvádět raději nesmějí a co naopak ano. To proto, aby z té Boží cesty nezabloudili.

II. Bůh živých

Jednou, po staletích, na ta pravidla přišla řeč, když za Ježíšem přišli lidé, kteří věřili Bohu, ale nevěřili, že by mohl nějak přemoci smrt. Vzali ze zákona jedno ustanovení, které pamatovalo na odstrčené, konkrétně na vdovy. „Dejme tomu, že nějaká žena několikrát ovdoví a znovu se pak několikrát vdá – který z jejích manželů bude po vzkříšení ten opravdu její?“ Takhle tu otázku formulovali, aby ukázali, jak trapné jsou řeči o vzkříšení. Ježíš se s nimi nedohadoval, jaké představy o tom kdo má: vzkříšení přece neznamená, že po smrti člověk bude pokračovat jako dřív a že si jeden proti druhému vezme na pomoc právníka. Vzkříšení znamená, že je všechno úplně jinak, a my nevíme jak. Asi jako si Mojžíš neuměl představit, že by Bůh něco svedl proti otrokářům (a brzy zjistil, že na to, co Bůh zmůže, jeho představivost nestačí). Bůh

tenkrát připomněl, že kdysi něco slíbil Abrahamovi, Izáku a Jákobovi, kteří tu sice už dávno nejsou, a přesto ten slib platí. „Víte přece, že není Bohem mrtvých, ale živých,“ uzavřel tu debatu Ježíš.

Stál tam jakýsi znalec všech těch pravidel a liboval si, jak dobře jim Ježíš odpověděl. Možná se mu zdála jejich otázka nemístná (znalcům bible připadaly hloupé i mnohé jiné otázky a názory, které tihle lidé měli). Ale hlavně asi ocenil, že Ježíš obrátil pozornost od zemřelých zase zpátky k nám, kdo teď putujeme životem, spoléháme se na Boha a s nadějí děláme, co nám Bůh řekl. Právě to ho zajímalo. Řekni mi: „Co je v Boží vůli podle tebe vůbec nejhlavnější?“ Ježíš mu odpověděl: „Za prvé: Máš jen jediného Boha, člověče, tak se na něj neváhej spolehnout. A za druhé: Svého bližního měj rád, jako máš rád sám sebe.“

Znalec bible souhlasil: „Máš pravdu. Milovat Boha celým svým životem a mít rád bližního jako sám sebe, to je víc než všechno, co máme ve zvyku a co je předepsáno.“ Na což Ježíš řekl: „Nejsi daleko od Božího království.“

III. Láska a království

Ve starém vyprávění o Mojžíšovi to mohlo dělat dojem, jako by se Hospodin hlásil do výběrového řízení na uvolněné boží místo, když je teď lid v depresi, a oni že posoudí, jak by jim mohl být prospěšný a jestli by byl lepší než jiní šéfové. Hospodin se však do žádného jejich konkurzu nehlásil a nechal na nich, ať se oni hlásí k němu. Vždyť jim nabízí víc, než by je vůbec napadlo a než si dokážou představit. Mojžíš si kupříkladu neuměl představit, že by Bůh něco zmohl proti lidskému systému a že by nás v té věci chtěl přibrat do party, v Ježíšově době si zas jacísi vlivní lidé z chrámu neuměli představit, že by něco zmohl proti smrti – Bůh se však nesnaží vměstnat do naší představivosti a spíš nás nechá žasnout.

Tak se na něj spolehněte a jednou, až se ohlédnete, toho nebudete litovat. A dělejte, co vám řekl. Kvůli tomu čteme bibli a přemýšlíme a

rozmlouváme o tom, co je tam psáno. Je tam hodně předpisů a rad a spousta krásných anebo varovných vyprávění a my si z nich v každé tradici a církvi a v každé generaci skládáme pravidla pro dobrý život. Ale vězte, že milovat Boha celým svým životem a mít rád bližního jako sám sebe, to je víc než všechno, co máme ve zvyku a co je předepsáno.

Není tak důležité, jestli a nakolik znáte Boha; důležité je, že Bůh zná vás a že má o vás starost. My v jeho síle můžeme vyrazit ze všelijakých pout a klecí, když nám to dopřeje. A když se to povede a vyrazíme, záhy zjistíme, že to byl jen první krok a že těch kroků bude asi ještě mnoho a možná při nich budeme i chybovat a bloudit. Vždyť jsme živí tvorové a těžko říct, co teprve přijde a jak to budeme zvládat. Ale Hospodinovo slovo nás bude doprovázet, což v praxi znamená, že rozhodovat se musíme sami, ale jeho slovo nám bude inspirací, útočištěm a světlem.

Milovat celým svým životem toho, kdo nám dal víc, než si vůbec dovedeme představit, a přát to sobě i druhým lidem, to je víc než všechno, co máme ve zvyku a co je předepsáno. Kdo tomuhle přijde na chuť, není daleko od Božího království, řekl Ježíš.

Je advent a je před námi vánoční pastýřské slavení a královské klanění. A taky lidské ztracení, bez něhož to nejde. Ale mezi nebem a zemí je živo jak kdysi v Jákobově snu:

„Z nebe přicházím samého“ zpívá se na Vánoce o Kristu a příběh lidského bloudění dostává dobrý konec: nebeskou radost ze záchrany těch, kdo byli ztraceni.

A Boží slib, který k tomu patří: „Jsem s tebou a nikdy tě neopustím.“
Amen.
